

በዩኒቨርሲቲው ውስጥ የሚፈፀም ወሲባዊ ትንተናን ለመከላከል የወጣ መመሪያ

በኢ.ፌ.ዴ.ሪ ህገ መንግስትና በዓለም አቀፍ የሰብአዊ መብት ስምምነቶች መሠረት ማንኛውም ሰው በነፃነት የመማር፣ መልካምና ምቹ የመማሪያ አካባቢ የማግኘት መብት ያለው በመሆኑ፤

የወሲባዊ ትንተና ተግባር በሁለቱም ይታዩ ላይ የሚፈፀም ተግባር ቢሆንም፤ በተለይ የትግሩ ተጋላጭ የሆኑት ሴቶች በመሆናቸው ትምህርታቸውን ከወንዶች እኩል በመከታተል ውጤታማ እንዳይሆኑና ሀገራዊ ኃላፊነታቸውንም እንዳይወጡ እንቅፋት እየሆነባቸው በመምጣቱ፤

ወሲባዊ ትንተና የሰብአዊ መብት ጥሰት በመሆኑ፤ በተለይም በትምህርት ተቋማት አካባቢ እየተፈፀመ ያለው የወሲባዊ ትንተና ተግባር ጤናማ የመማር ማስተማር ሂደት እንዳይኖር እንቅፋት እየሆነ በመምጣቱና በተለይም የሴቶችን የትምህርት ተሳትፎ ብቃትና ውጤታማነት የሚያቀጭጭ በመሆኑ፤

በከፍተኛ ትምህርት ተቋማት እየተፈፀመ ያሉ ወሲባዊ ትንተና ተግባራትን ለመከላከል፣ ለመቀነስና ብሎም ለማጥፋት እንዲሁም የጥፋት ድርጊት ፈፃሚዎች ላይ ተገቢውን እርምጃ ለመውሰድ የሚያስችል መመሪያ ማውጣት አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

የትምህርት ሚኒስቴር በከፍተኛ ትምህርት አዋጅ ቁጥር 650/2001 አንቀጽ 97(2) መሠረት ይህንን መመሪያ አውጥቷል።

በፀፀፀፀ በፀፀፀፀ ማንኛውም የአካዳሚክ ማህበረሰብ አባል ወይም የአስተዳደር ድጋፍ ሰጪ ሠራተኛ በሌላ የአካዳሚክ ማህበረሰብ አባል ወይም የአስተዳደር ድጋፍ ሰጪ ሠራተኛ ከሌላኛው ፈቃድ ውጪ ወይም ወሲባዊ ጥያቄን እንደ ቅድመ ሁኔታ በማስቀመጥ (Quid Pro Quo) የሚቀርብ የወሲብ ጥያቄ ወይም ሌላ ወሲባዊ ይዘት ያለው የቃል ወይም የአካል ንኪኪ ተግባር ይሆናል።

ሀ) ቀላል የወሲብ ትንተና ዓይነቶች

1. አስነዋሪ በሆነ መልኩ ወሲብ ቀስቃሽ አካላትን አጋልጦ ማሳየት፤
2. የሌላውን ወሲባዊ ፍላጎት ሊያነሳሱ የሚችሉ ፅሁፎችና መጽሔቶችን በዩኒቨርሲቲ ውስጥ ለሌሎች ማሳየት፤
3. ወሲብ አዘል ሁኔታን የሚያንፀባርቁ ቀልዶች፣ ባልቶች፣ አስተያየቶች፣ ጥያቄዎች፣ ገጠመኞች እና ሌሎች ተመሳሳይ ተግባራትን ከሌላው ሰው ፈቃድ ውጪ ፈፀሞ መገኘት/መናገር/
4. ወሲብ አዘል በሆነ ሁኔታ ጾታን ማጥላላት፣ ማናናቅና ማንኳሰስ፤
5. በኤሌክትሮኒክስ መሣሪያ ለምሳሌ በሞባይልና በመሳሰሉት የወሲብ ምስል፣ የፀሁፍ መልእክት እና ፎቶ ግራፍ ያለአንዱ ወገን ፈቃድ ለሌላ ሰው ማሳየት ወይም ማስተላለፍ፤
6. ለወሲብ በሚያነሳሳ መልኩ የአካል እንቅስቃሴ ለሌላ ወገን ማሳየት፤
7. የአንድ ሰው ይህ ወይም ተክለ ሰውነት ወይም አለባበስ የተመለከቱና ወሲባዊ ተፈጥሮ ያላቸው አስተያየቶች፣ ነቀፌታዎች፣ ያልተፈለጉና አዋራጅ መገለጫዎችን፣ ቁጣ ቀስቃሽ ቅፅል ስሞችን መጠቀም፤
8. ተግባር ተኮር ትምህርቶች በሚሰጥበት ወቅት ወሲባዊ ድርጊትን በሚያመለክት መልኩ የአካል እንቅስቃሴዎችን ማድረግ ወይም የቃል አስተያየቶችን መስጠት፤

እንኳን ለ2015 ዓ.ም በሠላም አደረሳችሁ

አዳማ ሳይንስና የኒቬርስቲ ስርዓተ ዖታ ጉዳዮች ዳይሬክቶሬት

ቴክኖሎጂ

በዩኒቨርሲቲው ውስጥ የሚፈፀም ወሲባዊ ትንተናን ለመከላከል ሁሉም ባለድርሻ አካላት መተባበር አለባቸው

ሁሉም ሰው የወሲባዊ ትንተናዎችን ጎጆነት በመረዳት በመከላከሉ ረገድ የድርሻውን ሊወጣ ይገባል እናመሰግናለን።

የታዊ ጥቃት ይቁም!!!

አድራሻ፡- አዲሱ አስተዳደር ህንፃ 4ኛ ፎቅ ቢሮ ቁጥር 408
022 211 04 61 / 022 211 42 56

ለ) ከባድ የወሲብ ትንኮሳ ዓይነቶች

9. በኤሌክትሮኒክስ መሣሪያ፣ በድህረ ገፅ ወይም በሌሎች መሰል መንገዶች የአካዳሚክ ማህበረሰብ አባል ወይም የአስተዳደር ድጋፍ ሰጪ ሠራተኛን ምስል በመጠቀምና በማስመሰል የሌላን ሰው ወሲባዊ ሕይወት የሚያጋልጡና የሚያንቋሽሹ ተግባራትን መፈጸም።

- 10. አንድን ሰው በማንኛውም ቦታ በመከታተል እና በነፃነት የመንቀሳቀስ መብትን በመጋፋት ላይ የሰነድና ጫና ማሳደር፤
- 11. ለትምህርት ውጤት ሆነ ለተለያዩ የትምህርት ተግባራት ወሲብን እንደቅድመ ሁኔታ አስቀምጦ መጠየቅ፤
- 12. ወሲብ አዘል ድርጊቶችን በማስገደድ ለመፈፀም በማሰብ የትምህርት መሣሪያዎችና ዋጋ ያላቸውን ንብረቶች መቀማትና መደበቅ፤
- 13. ቀላል የወሲብ ትንኮሳ በመፈፀም በተወሰደበት የቅጣት እርምጃ ባለመታረም በተደጋጋሚ ቀላል የወሲብ ትንኮሳዎችን መፈፀም፤
- 14. በዚህ አንቀጽ የተመለከቱትን ቀላልና ከባድ የወሲባዊ ትንኮሳ አይነቶች እንዲፈጸም የተባበረ ወይም ያደመ የአካዳሚክ ማህበረሰብ አባል ወይም ድጋፍ ሰጪ ሰራተኛ እንደጥፋቱ ድርጊት እርምጃዎች ሊወሰዱበት ይችላል።
- 15. በአካል ጉዳተኞች ላይ የሚፈጸም ቀላል ወሲባዊ ትንኮሳ በከባድ የወሲባዊ ትንኮሳ ተግባራት ከተመለከቱት የጥፋት ድርጊቶች ጋር እኩል ክብደት ይኖራቸዋል።

በጥቃት አድራሾች ላይ የሚወሰዱ የሥነ-ሥርዓት እርምጃዎች

ማንኛውም የአካዳሚክ ማህበረሰብ አባል ወይም ድጋፍ ሰጪ ሰራተኛ በዚህ መመሪያ የተመለከቱትን የወሲባዊ ትንኮሳ አይነቶች ከፈጸመ በሌሎች ህጎች የተመለከቱት ቅጣቶች እንደተጠበቁ ሆኖ እንደጥፋቱ ክብደት ከሚከተሉት የቅጣት አይነቶች አንዱ ተፈጻሚ ይደረግበታል።

በተማሪዎች ላይ የሚወሰድ ቀላል የሥነ ሥርዓት እርምጃ፤

- ሀ. ተግሳፅ/የቃል ማስጠንቀቂያ፤
- ለ. የፅሁፍ ማስጠንቀቂያ፤
- ሐ. የማህበራዊ አገልግሎት እንዲሰጥ ማድረግ፤

በተማሪዎች ላይ የሚወሰድ ከባድ የሥነ-ሥርዓት እርምጃ፤

- ሀ. ለአንድ ሴሚስተር ከትምህርት መታገድ፤
- ለ. ለአንድ አመት ከትምህርት መታገድ፤
- ሐ. ተመራቂ ተማሪ ሲሆን የትምህርት ማስረጃን እስከ አንድ ዓመት ለሚደርስ ጊዜ ማገድ፤

በዩኒቨርሲቲው መምህራን ላይ የሚወሰድ ቀላል የሥነ-ሥርዓት እርምጃ፤

- ሀ. ተግሳፅ/የቃል ማስጠንቀቂያ፤
- ለ. የፅሁፍ ማስጠንቀቂያ፤
- ሐ. እስከ 2 ወር የሚደርስ የደመወዝ ቅጣት፤

4. በዩኒቨርሲቲው መምህራን ላይ የሚወሰድ ከባድ የሥነ-ሥርዓት እርምጃ፤

- ሀ. የሦስት ወር ደመወዝ መቀጮ፤
- ለ. ካለበት የደመወዝ ደረጃ እስከ ሁለት ደረጃ ዝቅ ማድረግ፤
- ሐ. ከሥራ ማሰናበት፤

በዩኒቨርሲቲው የሚሰሩ የአስተዳደርና ድጋፍ ሰጪ ሠራተኞች ላይ የሚወሰዱ የሥነ-ሥርዓት እርምጃን በተመለከተ

በፌዴራል የመንግስት ሠራተኞች አዋጅ ቁጥር 515/99 አንቀጽ 67 መሠረት የተቀመጡ የቅጣት አይነቶች በዲስፒሊን ኮሚቴ ተግባር በሚቀርበው የውሳኔ ሃሳብ መሠረት በፕሬዝዳንቱ ይወሰናል።

ሥነ-ሥርዓት እርምጃ አወሳሰድ፤

ዩኒቨርሲቲው በተማሪ፣ በመምህራኖችና በድጋፍ ሰጪ ሠራተኞች ላይ የሚፈፀም ወሲባዊ ትንኮሳን አጣርቶ የውሳኔ ሃሳብ ለፕሬዚዳንት የሚያቀርብ የወሲባዊ ትንኮሳ አጣሪ ኮሚቴ አለው።

የአቤቱታ አቀራረብ ሥነ-ሥርዓት፤

- ማንኛውም የወሲባዊ ትንኮሳ ተግባር ተፈፅሞብኛል የሚል ሰው አቤቱታውን ጉዳዩ ተፈፀመ ከተባለበት ጊዜ ጀምሮ በ30 ቀናት ውስጥ ለከፍተኛ ተቋሙ የሥርዓት ምክንያት ጉዳይ ቢሮ በጽሁፍ ማቅረብ ይኖርበታል።
- አቤቱታ አቅራቢው በተጠቀሰው ጊዜ ውስጥ አቤቱታውን ማቅረብ ያልቻለው ከአቅም በላይ በሆነ ምክንያት መሆኑን በበቂ ማስረጃ ያረጋገጠ ከሆነ አቤቱታ የማቅረቢያ ጊዜው የሚቆጠረው ከአቅም በላይ የሆነው ምክንያት ከተወገደበት ጊዜ ጀምሮ ይሆናል።

የአቤቱታ ማመልከቻ መያዝ ስለሚገባቸው ዝርዝር ነጥቦች

- ሀ. የከሳሽ ስምና ፊርማ
- ለ. የሚማመርበት ት/ ክፍል ወይም የሚሰራበት ክፍል
- ሐ. ድርጊቱ የተፈፀበት ቀን፣ ቦታና ሰዓት
- መ. ተፈፀመ የተባለው የወሲባዊ ትንኮሳ ዓይነት/የድርጊቶች መገለጫዎች
- ሠ. የሚታወቅ ከሆነ የትንኮሳው ፈፃሚ ስምና የትምህርት ክፍል/የሥራ ቦታ ወይም ሌላ ማንኛውንም ዓይነት መለያ
- ረ. የምስክሮች ስም
- ሰ. በአቤቱታ አቅራቢ እጅ የሚገኙ የጽሁፍም ሆነ ሌሎች ማስረጃዎች ወይም በእጅ የማይገኙ ከሆኑ የሚገኙበትን ቦታ
- ሸ. የሚጠየቅ ዳኝነት
- ቀ. የአቤቱታ አቅራቢ ፊርማና አቤቱታ የቀረበበት ቀን መያዝ ይኖርበታል።